

57^e Jaargang

Donderdag 19 mei 2022

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering
van de handhaving
van de oude
Gereformeerde beginselen

Meditatie   Ambtelijke praktijk

Kerkelijk actueel

Voor de jeugd   Sprekend verleden

ZO WAT HIJ U ZAL ZEGGEN, DOET DAT.

“Maria’s laatste woorden”. Johannes 2 : 5b

Als je vroeger de radio aanzette op dinsdagmorgen rond half acht werd bij de KRO het morgengebed uitgezonden. Achter elkaar klonken de “weesgegroetjes” en gebeden als : “Heilige Maria, moeder van God, bid voor ons zondaars, nu en in de ure des doods.” Het was vreselijk om aan te horen hoe zo de Maria-verering door de ether klonk. Zo gaat de Mariaverering tot op de dag van vandaag nog steeds door. Wie vandaag de dag Nazareth bezoekt kan dat zien in de kerk die ter ere van Maria daar is gebouwd. In beelden en schilderijen. In gouden letters staan in latijnse woorden de gebeden waarin Maria aangeropen wordt aan de muren te lezen. Heel opmerkelijk staan de woorden van deze meditatie daar niet te lezen. Toch zijn het heel opmerkelijke woorden die de Heilige Geest voor ons heeft laten optekenen. Het zijn immers de laatste woorden die we in de Bijbel lezen die uit de mond van Maria klinken. Zij zal nog veel woorden gesproken hebben maar de Heilige Geest heeft ze niet laten opschrijven. Het zijn woorden waarin ze zichzelf niet op de voorgrond plaatst of waarin ze zich als een soort voorbidster of medeverlosseres presenteert. In tegendeel.

Het is tijdens de bruiloft te Kana. Johannes meldt dat de moeder van Jezus ook aldaar was. Ook Jezus was genood tot de bruiloft. Daar heeft de Heere, zoals het huwelijksformulier zegt het huwelijk “hoog geëerd “. Hij deed dat door Zijn tegenwoordigheid, giften en wondertekenen. Hij deed dat om ons op het hart te drukken dat we de huwelijke staat eerbarmbaar zouden houden en dat Hij de getrouwen Zijn hulp en bijstand altijd wil bewijzen ook wanneer men zulks allerminst verwacht. Wat zijn dit actuele zaken nu we zelfs in de kerk maar ook vooral in de maatschappij zien dat het huwelijk op allerlei wijze ondermijnd wordt. Trouw tot de dood scheiding maakt of een contract dat de mogelijkheid biedt om zonder grote problemen weer uit elkaar te gaan.

Met Maria’s laatste woorden horen we hoe ze van zichzelf afwijst en wijst op de Heere. De mensen die tijdens de bruiloft bezig zijn en door het gebrek aan wijn in een heel precaire toestand geraten,

moeten van Maria de woorden die de Heere Jezus uitsprekt stipt en precies ten uitvoer brengen. Luister naar Hem en volg Zijn aanwijzingen op.

Wat zegt de Heere tot u en jou? Hoort naar Mij en uw ziel zal leven. Geloof Mij heil en troostrijk Woord. Wie in Mij gelooft zal leven al ware Hij ook gestorven. Wie Zijn woorden hoort en ze doet, vergelijkt Hij bij een wijze bouwer. Maar wie Zijn woorden hoort en ze niet doet, vergelijkt Hij met de dwaze bouwer, die zijn levenshuis op het zand bouwt. Welke opdracht geeft Hij Zijn Kerk voordat Hij ten hemel vaart? Predik in Mijn naam bekeering en vergeving der zonden. Gij zult Mijn getuigen zijn.

Hij zegt: Ik ben de weg, de waarheid en het leven. Zoudt gij dan uw hoop op mensen bouwen....op Maria’s voorbede? Bouwt u nog op uw eigen gerechtigheid en goede werken? Wat een miskenning van Hem, Die als de enige Hogepriester leeft om voor Zijn volk te bidden. Daarom is toch ook de mis een verloochening van de enige offerande en des lijdens van Jezus Christus en een vervloekte afgoderij.

Christus kan als Hogepriester pleiten op Zijn volmaakte offer, waarmee Hij betaalde en waarmee Hij een volkomen gerechtigheid aanbracht. Daarom kan Hij zeggen: Ik heb ook voor deze Mijn lichaam en bloed gegeven. Bent u een wijze bouwer of een dwaze bouwer?

Nunspeet, Ds. A. van de Weerd.

Nou moet je preken, dominee!

1 Koningen 17:2-3
2 Daarna geschiedde het woord des HEEREN tot hem, zeggende: Ga weg van hier, en wend u naar het oosten, en verberg u aan de beek Krith, die voor aan de Jordaan is.

Het gebeurde op zondag 28 januari 1945 in de Tweede Wereldoorlog in de CGK van Dordrecht Centrum. Tijdens de kerkdienst ging het luchtalarm af. Zware bommen werden door de geallieerden afgeworpen. Elf huizen in de buurt van de kerk werden verwoest en er vielen vier doden. De ruiten van de kerk vlogen er uit, zowel aan de kant van de Dubbeldamseweg als van de Singel. Toen de plaatselijke predikant ds. C. Smits aangaf dat hij de dienst wilde beëindigen, riep een kerkganger: 'Nou moet je preken, dominee! nou moet je preken!' Ds. Smits antwoordde echter: 'We zijn allemaal bezorgd hoe het thuis is.' Hij dacht zelf aan zijn twee kinderen die alleen in de pastorie waren en stopte met preken. Ook Elia stopte in crisistijd met preken. En dat was pas echt nood.

God stuurt zijn knecht weg naar de beek Krith. We weten niet precies waar die beek lag. In ieder geval is het een streek geweest waar geen mensen woonden en Elia zich verbergen kon. Want niemand mocht hem kunnen vinden. Wellicht was het voor Elia vermoedelijk toch een onbegrijpelijk bevel. Hij was immers profeet. Geroepen om het Goddelijke Woord aan het volk te prediken. Want hij had misschien verwacht dat hij juist nu het land moest rondgaan. Want het was nood in Israël. Niet alleen omdat ze geen regen en dauw hadden, maar omdat ze geen God meer hadden. De altaren zijn afgebroken en de offerdienst is opgehouden. Ze hadden schuld, maar er was geen vergeving meer. Ze waren in doodsgevaar, maar er was geen Helper meer.

Wel, laat Elia dan juist nu het land rondgaan! Laat hem dan gaan preken nu de regen uitblijft. Laat hem uitleggen wat de bedoeling van Heere is. Wat zal dat een uitwerking kunnen hebben! Misschien komt er wel een opleving, een opwekking. Nou moet je preken, Elia! nou moet je preken! Zoals Paulus dat ook zegt: Predik het Woord; houd aan tijdiglijk, ontijdiglijk; wederleg, bestraf, vermaan in alle lankmoedigheid en leer.

Maar in Zijn ondoorgroendelijke soevereiniteit stuurt de Heere Zijn knecht

weg. Hij verbergt Zijn knecht! En dat is tegelijkertijd een verzwarende van het oordeel. Want nu neemt God niet alleen het water en het brood weg uit het land. Hij neemt ook het brood des levens en het water des levens weg. En dat was een veel zwaarder oordeel. Want nu zijn er geen woorden van eeuwig leven meer. En is dat niet het allerergste wat een volk kan overkomen? Is dat niet het grootste oordeel dat de profetie uit een land wordt weggenomen?

Zo zien we het ook in het Nieuwe Testament. In Openbaringen 2 spreekt de verheerlijkte Christus tot Zijn gemeente in Efeze. En Hij dreigt het Woord daar weg te nemen. Ik zal de kandelaar van zijn plaats weren, indien gij u niet bekeert! En waarom? Ze dienden immers geen afgoden en er waren geen dwalingen. De gemeente van Efeze was rechtzinnig en ijverig. Wat was er dan? Ik heb tegen u, dat gij uw eerste liefde hebt verlaten! Het was alleen nog maar een dode leer. Er was geen beleving en geen bevinding meer. Ze deden de eerste werken niet meer. En daarom dreigde de Heere Zijn Woord weg te nemen. En we weten, het is ook gebeurd. Want er is in Klein-Azië, in het huidige Turkije nagenoeg geen Goddelijk Woord meer.

En hoe is het dan bij ons? In onze gemeente, in ons persoonlijke hart en leven? De meesten van ons zijn grootgebracht onder het Woord. We zijn vertrouwd met het Woord. Maar, doet dat Woord weleens iets? Laat dat weleens iets na? Ken jij iets van de ontdekkende kracht van het Woord? Wordt je weleens echt vertroost door de beloften van het Woord?

Of heb je het Woord tot zwijgen gebracht? Ben je vervuld van het aardse en misschien wel van het zondige? En laat je de Bijbel dicht en zoek je de Heere niet?

Besef dat dit het allerergste is wat een mens kan treffen. Als de Heere niet tot je spreekt. Niet écht spreekt. Als je nog wel in de kerk bent en wel luistert naar een preek. Maar als de Geest die boodschap niet toepast. Als je niet tot bekering komt. Hoe komt dat?

Laat het begin van de geschiedenis van Elia ons tot nadenken stemmen en tot inkeer brengen.

Ds. M.A. Kempeneers
www.bewaarhetpand.nl

Leren van de sprinkhaan

Te midden van allerlei kerkelijke beslommeringen ervoer ik een preekbespreking met een groep +16-jongeren op de eerste zondagavond van mei als een oase. Bij alle zorgen over kerk en samenleving is het toch een voorrecht en een vreugde om samen met betrokken jongeren het Woord van God te openen? Een avond met een éénparig doel: om samen te zoeken naar de geestelijke en praktische lessen voor vandaag de dag. We stonden stil bij enkele kleine dieren uit Spreuken 30: de wijsheid van de mieren, de konijnen, de sprinkhanen en de spin (nekop).

Wat een wijsheid laten de kleine en zwakke mieren ons zien in hun ijverige voorbereiding op datgene wat na de zomer komen gaat. Zo stellen ze op tijd hun voedselvoorraad veilig. Wat een wijsheid laten ook de kleine en zwakke konijnen -of klipdassen- ons zien dat ze beseffen hoe noodzakelijk hun veiligheid is dat ze in de rots een schuilplaats hebben bereid waarnaar ze kunnen vluchten als er gevaar dreigt. En wanneer dreigt dat eigenlijk niet?

Wat een wijsheid laten ook de kleine en zwakke sprinkhanen ons zien dat ze beseffen dat ze alleen zo machteloos en krachteloos zijn, maar dat in het zoeken van de verbinding met elkaar hun kracht ligt. Geen 'leger' zo gevreesd als dat van de sprinkhaan, zo zien we al in de profetie van Joël.

Wat een wijsheid laat ook de kleine en zwakke spin -of hagedis- zien dat zijn volharding wordt beloond: hij komt zelfs op een plek waar niemand zomaar binnendringt: het koninklijk paleis.

Verbinding

Wat is alleen dat laatste al een moeilijke opgave, zo bleek ook tijdens de preekbespreking: om te volharden om de Heere te zoeken met ingespannen krachten. Wat is het toch een moeilijke opgave om te volharden in het gebed als de hemel zo gesloten blijft en de Heere niet direct antwoordt...

Aan het slot van de avond kregen de jongeren de vraag over welk diertje ze wel een afzonderlijke preek zouden willen houden als ze zelf dominee zouden zijn. Bijna eenstemmig klonk het: de sprinkhaan.

Dat je alléén zo zwak bent, maar samen sterk. Ze in het dagelijkse leven ook steeds ervaren hoe nodig het is om met elkaar in verbinding te staan om niet zo alleen te staan. En is het ook geen zegen als je onderlinge verbondenheid mag ervaren, juist in een tijd van zoveel verdeeldheid, verwarring, verharding en verkillig? Het is in het licht van het bovenstaande niet verwonderlijk dat één van de jongeren aan het eind van de avond die korte en zo bekende psalm 133 vers 3 opgaf om samen te zingen: *"Waar liefde woont, gebiedt de HEERE de zegen, daar woont Hij Zelf en daar wordt Zijn heil verkregen en het leven tot in eeuwigheid."*

Polarisatie

Zo laat juist ook door de preekbespreking de les van de sprinkhaan mij niet los. Temeer omdat in de pers de afgelopen weken er op allerlei wijze een aantal keren is gesproken over het tegenoverstelde van het zoeken van de verbinding: de polarisatie. Anders gezegd volgens één van de woordenboeken: *"een proces waarbij tegengestelde standpunten steeds verder uit elkaar komen te liggen en het steeds moeilijker wordt met elkaar samen te werken of elkaar te vertrouwen."*

Slechts een enkel voorbeeld. Eén: de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) die het kabinet heeft gewaarschuwd voor polarisatie door enkele politieke partijen. Twee: de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) die polarisatie in en rond de onderzoekswereld ziet toenemen. En om al wat dichterbij huis te komen, drie: directeur Heutink van Reformatorisch Dagblad die op een aandeelhoudersvergadering van de Erdee Media Groep zijn bezorgdheid heeft geuit over de polarisatie in de achterban, die zichtbaar is geworden tijdens corona en ook nu weer rond de oorlog in Oekraïne.

Toenemende polarisatie? Vier: wie na de eerste synodeweek in april van onze Christelijke Gereformeerde Kerken de reacties en discussies op social media wat heeft gevolgd, kan dat helaas best samenvatten in maar één woord: polarisatie.

Toegespitst

Maar hoe verhoudt de les van de sprinkhaan zich nu tot de toenevende polarisatie, toegespitst op de kerkelijke actualiteit vandaag de dag? Dat is nog niet eens zo heel eenvoudig.

Enerzijds is er immers het gevaar dat de les van de sprinkhaan totaal wordt vergeten en bij allerlei gesprekken niet vanuit de verbinding wordt gedacht, maar van het zoeken en uitvergrooten van allerlei verschillen. Dat fungeert in de praktijk als een aanjager van polarisatie. De kloof wordt verdiept en de wegen gaan uiteen.

Anderzijds is er ook het gevaar dat de les van de sprinkhaan zo wordt uitvergroot, dat alle nadruk komt te liggen op het belang van eenheid, dat andere fundamentele Bijbelse waarheden ondergesneeuwd raken of zelfs het onderspit moeten delven. En dat kan zeker in Gods Koninkrijk nooit de bedoeling zijn. Want hoezeer ook Christus Zelf de verbinding zoekt met zondaren om hen op te zoeken en hen zalig te maken, is Hij tegelijk radicaal als het gaat om de waarheid. Als geen ander zien we juist bij Hem hoe Hij de eenheid en de liefde niet loskoppelt van de waarheid, maar ze steeds bij elkaar houdt. En het gevolg? We lezen het bijvoorbeeld in Johannes 6: *"Deze rede is hard; wie kan dezelve horen? (...) Van toen af gingen velen Zijner discipelen terug, en wandelden niet meer met Hem."* Dat is de ene kant.

Maar de andere kant is er ook: *"Jezus dan zeide tot de twaalven: Wilt gijlieden ook niet weggaan? Simon Petrus dan antwoordde Hem: Heere, tot Wien zullen wij heengaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens."*

En zo kunnen we vandaag de dag niet alleen leren van de sprinkhaan, maar niet minder die van dat kleine diertje dat zo volhardt. Om net als de gemeente in Handelingen 2 niet alleen te volharden in de gemeenschap, maar ook in de leer der apostelen.

Ds. W.L. van der Staaij

Jeremiah Burroughs

Levensloop

Jeremiah Burroughs werd geboren in 1599 en opgeleid aan het Emmanuel College in Cambridge. Burroughs werd geschorst als predikant omdat hij weigerde het 'Book of Sports' voor te lezen waarin de gemeente werd aangespoord om op zondag na de ochtenddienst te gaan sporten. Middagdiensten waren verboden. Burroughs week uit naar Holland en werd predikant van de Engelse Kerk in Rotterdam. In 1642 keerde Burroughs terug naar Engeland en werd predikant in Londen. Hij werd leider van de independenten die nadruk legden op de plaatselijke gemeente, vrij van richtlijnen van bovenaf. Burroughs probeerde tegenstellingen te overbruggen. Hij schreef het boek 'Om vrede en waarheid. Bijbelse remedie tegen verdeeldheid.' (Engelse titel: *Irenicum or Heart-Divisions Opened.*) Hij ijverde vurig voor de zuivere leer en was tegelijkertijd vredelievend. Hij ging gebukt onder de partijvorming onder de puriteinen in de jaren veertig van de zeventiende eeuw. Tot zijn verdriet slaagde hij er niet in verschillen te overbruggen. Hij stierf in 1646 na een val van zijn paard.

Prediking

De inhoud van de prediking van Burroughs wordt duidelijk uit zijn voornamelijk postuum gepubliceerde werken, vooral preken. In de zeventiende eeuw waren zijn preken zeer geliefd. De geloofsleer wordt duidelijk verwoord, hij had inzicht in de diepten van het menselijk hart, had grote Schriftkennis en was bekwaam die toe te passen. In de jaren 1643-1644 hield hij preken waarin uitkomt hoe wezenlijk het is een teer hart te bezitten door een heilige vrees voor God en Zijn Woord. Deze preken werden 28 jaar na de dood van Burroughs uitgegeven onder de titel 'Gospel Fear', nu in het Nederlands uitgegeven onder de titel 'Met diep ontzag.' Ondertitel: 'Over de heilige vrees voor Gods Woord.' Thomas Brooks noemde Burroughs de prins der predikers. Hij schreef in zijn voorwoord: "Lees het ernstig. Heb er hoge achting voor. Bid ernstig om een zegen erover. Span u in om uw hart en leven in overeenstemming te brengen met de inhoud ervan."

Onderscheiden beven

In het voorwoord van Brooks komt aan de orde dat ook goddelozen en duivelen kunnen beven vanwege de oordelen die in het Woord worden aangetroffen. Maar zij beven niet vanwege de overtreding van Gods heilige geboden. Dat doen ware christenen wel. Goddelozen beven wel, maar verbeteren nooit hun wegen. "Farao beefde, maar verbeterde zich nooit. Saul beefde, maar verbeterde zich nooit. Belsazar beefde, maar verbeterde zich nooit. Felix beefde, maar verbeterde zich nooit. De duivelen beven, maar verbeteren zich nooit. Paulus echter beefde en riep uit: 'Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?'

Ook de stokbewaarder beefde en riep uit: 'Lieve heren, wat moet ik doen, opdat ik zalig worde?'" Saul beefde, maar nam de toevlucht niet tot God, maar tot een tovenaars, Gods kinderen beven ook, maar zij zoeken de Heere met een gebroken hart, zij treuren. Het hart van de goddelozen is nog harder dan een steenrots. Farao beefde, maar verhardde zich. De duivelen beven, maar verhardden zich ook. Goddelozen en duivels beven bij het horen van straffen of oordelen. "Een kind van God heeft echter onder het gevoel van Gods goedheid en mildheid jegens hem." Een kind dat zijn vader liefheeft heeft als hij ziet dat hij hem beledigd of bedroefd heeft.

En voor Mijn Woord heeft

We lezen in Jesaja 66:2 '...en voor Mijn Woord heeft.' Vertrouwen op de tempel en uitwendige godsdienstige plichten is ijdel wanneer ondertussen wordt vasthouden aan een leven in de zonde. "God zal geen acht slaan op hun tempel en op al hun offers." Daartegenover geldt wat we lezen in Jes. 66:2 'Maar op deze zal Ik zien, op de arme en verslagen van geest, en die voor Mijn Woord heeft.' God doorzoekt ons of we dat kennen. De Heere verheugt Zich als Hij het beven voor Zijn Woord ziet. Toen koning Josia het Woord hoorde voorlezen (2 Koningen 22:19) begon zijn hart meteen te beven. "O, wat zouden koninkrijken gelukkig zijn als hun koningen ook zulke weke harten hadden! Het zou een grote genade zijn als God de groten van de aarde zulke weke harten zou willen geven dat ze, zodra ze iets lazen of hoorden uit Gods Woord, zouden neervallen en beven voor Gods aangezicht. Het past de grootsten van de aarde om bij iedere gelegenheid dat ze Gods Woord horen, ervoor te beven."

Hoe het hart voor Gods Woord heeft

Het hart heeft hoge en eerbiedige gedachten van Gods Woord en minacht het niet meer. Het hart luistert met alle eerbied naar het gelezen of gepredikte Woord en komt niet meer uit gewoonte onder het Woord, wil niet afdwalen of om zich heen zien. Zo'n hart durft niet te twisten met het Woord. Het is het ergste als het Woord veroordeelt. Een bevend hart aanvaardt in alle eerbied en ootmoed alles wat het Woord zegt. Het ontvangt ook bevend de beloften van het Woord vanwege de eigen onwaardigheid.

Ds. A. van Heteren

Lezen in de brief aan de Hebreeën (30)

Abel, Henoch en Noach, ze zijn voorbeelden van de volharding in het geloof. Over hen hebben we gelezen in de verzen 4 t/m 7 van Hebreeën 11. Van ieder van hen geldt dat ze erfgenamen waren van de rechtvaardigheid die naar het geloof is [7]. We komen nu toe aan het voorbeeld dat in dit hoofdstuk de meeste aandacht ontvangt: Abraham. Wordt hij niet genoemd de vader der gelovigen?

De apostel brengt zijn lezers in herinnering dat Abram (zoals hij toen nog heette) door de Heere werd geroepen "om te gaan naar de plaats die hij tot een erfdeel ontvangen zou" [8a]. In Genesis 12 lezen we ervan. Abram en zijn vrouw Sarai woonden in Ur der Chaldeeën, ver verwijderd van het land waarheen ze moesten gaan. "Abram, ga uit uw land (...), naar het land dat Ik u wijzen zal!" En Abram toog heen gelijk de Heere tot hem gesproken had. Hij is uitgegaan, niet wetende waar hij komen zou [8b]. Hij gaf gehoor aan de stem van de Heere die hem riep. In gehoorzaamheid is hij weggetrokken.

Dat betekende nogal wat voor Abram en de zijnen. Weg uit zijn land, weg van zijn volk, losgescheurd van het stamverband waarbinnen hij opgroeide, met alle zekerheden die erbij hoorden. Weg ook van zijn goden die hij tot dusver diende. Met de stem die klinkt, wordt heel het bestaan van Abram omver geworpen. Zijn land waar zijn wortels liggen. Zijns vaders huis, dat wil zeggen: de tere band van genegenheid en geborgenheid. Ongetwijfeld heeft het pijn gedaan aan deze toen al niet meer zo jonge man. Waarheen moest hij? Dat was onbekend. "Naar het land dat Ik u wijzen zal..." Een onbekende toekomst tegemoet. Maar Abram, hij is gehoorzaam. Hij gaat!

Het geloof van deze aartsvader blijkt niet alleen in het feit dat hij gehoorzaam de weg naar het onbekende land gaat [vers 8], maar ook dat hij daar een inwoner wordt, namelijk "in het land der belofte, als in een vreemd land" [vers 9]. Hij had zijn vaderland waarwel moeten zeggen, een land van vaste zekerheden. En waar hij terecht komt? Geen vierkante meter zal hij er zijn eigendom kunnen noemen. Niet in een vast huis in één van de Kananese steden woonde hij, maar in tenten. Hij trok van plaats naar plaats. En nergens was Abraham thuis. Het land dat de Heere hem heeft gewezen, en waar hij na een jarenlange reis arriveerde, was en bleef een "land der belofte." Het is gedurende Abrahams gehele leven nooit anders geweest. Jawel, heel dat land was aan Abraham en zijn nageslacht door de Heere toegezegd. Maar Abraham moest het met de belofte doen. Hij leefde in het geloof op Gods belofte.

Wat was zijn geheim? Dat lezen we in vers 10. Hij verwachtte de stad die fundamenten heeft, welker Kunstenaar en Bouwmeester God is. Abraham, zoals hij inmiddels heette, zag hoger dan alleen wat zichtbaar was. Hij leefde het leven des geloofs, uit de vaste en betrouwbare belofte van God die niet zal laten va-

ren wat Zijn hand begon. En die Zijn Woord gestand doet. Dat leven uit het geloof was tegelijkertijd een leven in hope. In de uitziende verwachting van de komst van de stad van God, het nieuwe Jeruzalem. Daarvan is God Zelf de Kunstenaar, zeg maar de Architect. En Hij is er de Bouwmeester van, de Uitvoerder. In dat geloof heeft Abraham geleefd, en in die hoop is hij gestorven. Zo is de aartsvader de vader der gelovigen van alle tijden en van alle plaatsen. Het geldt van al Gods kinderen. Geen van hen wordt op een andere wijze zalig dan door dit geloof. Tegen hoop op hoop. Als ziende de Onzienlijke.

Het geloof van Abraham en Sara is nog op een andere wijze beproefd. De Heere had hun een rijk nageslacht beloofd: als het zand aan de oever van de zee en als de sterren die aan hemel staan, zo talrijk! Wat een belofte! Jawel, maar de vervulling ervan bleef uit. Vele jaren achtereen. Zo lange tijd zelfs dat ze er op enig moment aan gingen wanhopen of het ooit nog zou gebeuren. Maar toch - door alles heen was er hun geloof op deze belofte, zo getuigt de Hebreeënbrief. Zowel bij Abraham als bij Sara. Over Sara speciaal lezen we in vers 11. Door het geloof heeft zij kracht ontvangen om in de tijd van haar ouderdom haar zoon te baren, "aangezien zij Hem getrouwd achtte, die het beloofd had." Als het over Sara gaat, denken we meestal aan haar ongelovige lachen. Het kwam haar immers absurd voor toen ze de engel hoorde zeggen dat ze over een jaar een kind zou hebben. Maar hier wordt ze ons getoond als een beoefenaar van hetzelfde geloof als wat Abraham kenmerkte. "Sara, die weliswaar niet zeer op de voorgrond treedt, hoewel ze een buitengewoon grote invloed uitoefent, op Abraham ook, Sara is met Abraham uitgeroepen uit Ur der Chaldeeën en staat verder als het voorbeeld van de gehoorzaamheid, van een vrouw met een stille en zachtmoedige geest, die kostelijk is voor God" [G. Boer]. In het volgende vers trekt de schrijver de conclusie, namelijk dat de belofte van God betrouwbaar is gebleken. Nu gaat het weer over Abraham en zijn geloof. "Daarom zijn ook van één, een verstorvene, een onvruchtbare dus, zovelen in menigte geboren als de sterren des hemels en als het zand dat aan de oever van de zee is, dat ontelbaar is" [12]. De Heere, Hij houdt getrouw Zijn Woord!

Ds. J.M.J. Kieviet

De raadsels (3)

We gaan nu in op de trieste geschiedenis van Davids vlucht, als zijn eigen vlees en bloed, zijn zoon Salomo, een coup pleegt. In 2 Samuel 16 wordt koning David belaagd door de gemene en goddeloze Simei. Generaal Abisai wordt woedend en vraagt toestemming aan David Simei te doden. Daar stelde ik onze lezers een vraag over.

Het raadsel dat ik u voorlegde was niet zozeer dat David het Abisai verbood, maar het motief, de reden waarom David niet wilde dat de vloekende Simei gedood werd. Hij zei immers: "Laat hem vloeken; want de HEERE heeft tot hem gezegd: Vloek David". Op dit raadsel heb ik niet veel respons gehad, dus het zal voor de meesten helemaal geen raadsel, geen vraag zijn, waarom David zo reageert. Maar omdat er wellicht toch iemand is die hier meer over weten wil ga ik er toch maar op in. Het eerste wat we moeten opmerken is dat hetgeen David zegt natuurlijk niet waar is. Als de Heere in Zijn heilige wet ons verbiedt onze ouders bijvoorbeeld te vloeken, zie Lev. 20:9, dan geldt dat verbod ook voor allen die boven ons geplaatst zijn. Bovendien was David de gezalfde des Heeren, en daarvan zegt Hij "Tast Mijn gezalfden niet aan", Psalm 105:15. En hoe zou de Wetgever Zelf dan iemand, zeker zo'n boef, de opdracht geven om David, Zijn kind en Zijn knecht, te vloeken? Zei de Heere niet tegen Bileam, die gehuurd werd om het volk Israel te vloeken dat Bileam het volk niet kon vloeken, omdat het volk gezegend was?, zie maar Numeri 22:12.

Dit alles neemt echter niet weg dat een kind van God zichzelf wel vloekwaardig leert kennen. Dat heeft David ook eens met smart moeten belijden voor Gods Aangezicht:

Ik heb gedaan wat kwaad was in Uw oog,
dies ben ik HEERE, Uw gramschap dubbel waardig.
'k Erken mijn schuld die U tot straf bewoog,
Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig.

Het is echter wel opvallend dat David zo stellig zegt dat de Heere Simei de opdracht heeft gegeven David te vloeken. Hij herhaalt het zelfs nog in vers 11. Als David echter vervolgt met: "Misschien zal de HEERE mijn ellende aanzien", wordt ons duidelijk wat Davids innerlijke motieven zijn om zo te spreken. Hij spreekt hier geen kwaad van God, alsof Hij de opdracht zou hebben gegeven David te vloeken, maar hij voelt zich onwaardig, de grootste der zondaren, een man die zich de vloek waardig heeft gemaakt. Maar dan niet de vloek van ene Simei, maar de rechtvaardige vervloeking van de Heere. De treurige omstandigheden waarin David verkeert herinneren hem aan zijn zonden. En daarom moet hij zwijgen. Ook als een Simei vloekt. Is David beter dan Simei? Wie een zondaar wordt voor God, en David beleeft hier weer iets van, die maakt zich niet druk om een ander. Die verlangt om in het reine te komen met de Heere. Daarom horen we hem zeggen: "Misschien zal de HEERE mijn ellende aanzien".

Hij heeft nergens recht op en heeft alles verbeurd. Hij is nog steeds de koning, door de Heere gezalfd, maar in eigen oog is hij koning af. En om David daarvan te doordringen laat de Heere het toe dat Simei zo ver gaat. Wat God echter toelaat, heeft nog niet Zijn goedkeuring. Simei heeft op den duur zijn verdiende loon ontvangen door de hand van Davids zoon Salomo. Denkt u niet dat we het zo moeten zien? Is het niet de ervaring van allen die de Heere vrezen dat je zo je strafwaardigheid leert inzien, dat je soms zwijgen moet in je ongeluk en in de tegenheden de hand op de mond moet leggen?

Wie echter op die plaats komt zal in plaats van een welverdiend oordeel Gods ontferming en liefde ervaren, zodat David bij zijn terugkeer verwonderd moet zeggen: "Weet ik niet, dat ik heden koning geworden ben in Israel?" Nee, hij was nooit koning af geweest, maar wel in eigen waarneming. Gelukkig het kind van God dat eens kind van God af mag worden. Gelukkig de dominee of ouderling die eens ambtsdrager af mag worden. Dan wordt het oordeel gebillijkt, maar Gods genade begeerd. Want het is en blijft de aanbidding:

Een stroom van ongerechtigheden,
had de overhand op mij,
maar ons weerspanning overtreden,
verzoent en zuivert Gij.
Welzalig die Gij hebt verkoren,
dien G' uit al 't aards gedruis,
doet naad'ren en Uw heilstem horen,
ja wonen in Uw huis.

Hoe er verzoening kan zijn bij de Allerhoogste? Door het bloed van Christus, Die onder Gods recht een vloek werd, Galaten 3, opdat vloekwaardigen in plaats van de vloek Gods verbondszeugen zouden ontvangen! Wie daar iets van leert, leert de diepe betekenis van Gods woorden tot Bileam meer en meer verstaan: Niemand kan Gods volk vloeken, want het is gezegend. Uit genade. Van eeuwigheid. Om Christus' wil.

Ds. K. Hoefnagel

DE BELIJDENISSEN VAN AUGUSTINUS (13)

– AUGUSTINUS' BEKERING (VERVOLG)

Woorden en voorbeelden

Een bekende uitdrukking luidt: Woorden wekken, voorbeelden trekken. Dat geldt ook voor Augustinus' bekering. In de periode voor zijn bekering is Augustinus in Milaan terechtgekomen onder de prediking van bisschop Ambrosius. De woorden van deze Ambrosius zijn door de Heere zo gezegend, dat alle verstandelijke bezwaren tegen het christelijk geloof Augustinus uit handen gevallen zijn. Ja, hij is er diep van overtuigd geraakt dat Gods Woord de waarheid is.

Daarnaast zijn er ook voorbeelden die Augustinus hebben getrokken. In de vorige aflevering zagen we hoe hij ergens in het jaar 386 bezoek krijgt van een zekere Ponticianus die hem vertelt over de bekering van Antonius en van andere jongemannen. Deze voorbeelden maken op Augustinus een diepe indruk. Zelfs zo, dat hij zijn vriend Alypius, die bij hem is, toevoegt: *'Wat overkomt ons? Wat is dit, dat u gehoord hebt? De ongeleerden staan op en nemen de hemel, en wij met onze geleerdheid, zie hoe wij ons wentelen in vlees en bloed'*.

Eenzaamheid

Augustinus gaat dan vanuit het huis de tuin in, om daar in de eenzaamheid zijn hart voor God uit te storten. Eerst volgt zijn vriend Alypius hem nog, maar Augustinus trekt zich nog verder terug. Hij schrijft er het volgende over: *'Toen echter een diepgaande beschouwing mijn gehele ellende uit de verborgen grond te voorschijn gehaald en voor de aanblik mijns harten gesteld had, stak er een geweldige storm op, die een geweldige tranenregen met zich bracht. En om die geheel te kunnen vergieten met de woorden, die ermee gepaard gingen, stond ik op en ging weg van Alypius - het*

kwam mij voor, dat de eenzaamheid geschikter was tot het wenen - en ik ging zover weg, dat ook zijn aanwezigheid mij niet lastig kon zijn'.

Is dat niet nog steeds herkenbaar als de Heere werkt in harten van mensen? Als de Heere ons – net als Augustinus – oog in oog stelt met onze 'gehele ellende', zullen we dan geen tranen voor de Heere schreien? En zullen we dan – hoezeer we ook gesteld kunnen zijn op het gezelschap van anderen (Augustinus was dat ook) – geen momenten en gelegenheden zoeken om ons af te zonderen en ons hart voor God uit te storten?

Neem en lees!

Augustinus werpt zich onder een vijgenboom neer. *'Daar,'* schrijft hij, *'liet ik mijn tranen de vrije loop en de stromen van mijn ogen braken los, als een welbehaaglijk offer voor U, en veel sprak ik tot U, zij het niet met dezelfde woorden, dan toch in deze zin: "En Gij, Heere, hoe lange? Hoe lang, Heere, zult U eeuwig toornen? Gedenk ons de vorige misdaden niet". En ik riep de klagelijke woorden uit: "Hoe lang, hoe lang nog zal het zijn: "morgen, altijd door morgen?" Waarom niet nu? Waarom niet in deze ure het einde van mijn smaadheid?"'* In deze worsteling voelt Augustinus hoe zijn zonden – met name de zonde van de hoogmoed [*ambitio*] en de zonde van de onreine begeerte [*libido*] – hem in de greep houden. Tegelijk beseft hij de dwaasheid en schuld die er ligt in het uitstellen van zijn bekering door telkens te zeggen: 'morgen'. En de nood van de knellende band van de zonde en zijn eigen onbekeerlijkheid drijven hem nu uit tot de Heere. Dringend roept hij om Gods genade.

Dan klinkt er plotseling een kin-

derstem die zingend roept: *'Neem, lees. Neem, lees'* [*Tolle, lege. Tolle, lege*]. Augustinus schrijft: *'Terstond nam mijn gelaat een andere uitdrukking aan en met de grootste inspanning begon ik na te denken, of de kinderen in het een of andere spel iets dergelijks plachten te zingen, maar ik herinnerde mij niet het ergens gehoord te hebben, en na de aandrang van mijn tranen onderdrukt te hebben, stond ik op, daar ik het niet anders kon verklaren, dan dat mij van Godswege bevolen werd, het boek te openen en het eerste hoofdstuk, dat ik zou vinden, te lezen'*. De stem brengt Augustinus – en dat is belangrijk om op te merken – bij het Woord van God!

Romeinen 13

Augustinus snelt terug naar de plaats, waar Alypius nog zat. Daar had hij het boek van de apostel Paulus neergelegd, toen hij vandaar opgestaan was. Augustinus schrijft zelf: *'Ik greep het, opende het en las zwijgend de plaats, waar mijn ogen het eerst op vielen: "niet in brasserijen en dronkenschappen, niet in slaapkamers en ontuchtigheden, niet in twist en nijdigheid; maar doet aan de Heere Jezus Christus en verzorgt het vlees niet tot begeerlijkheden"*.

Dit woord, uit Romeinen 13, wordt door de Heere gebruikt om Augustinus' banden te verbreken. Augustinus zegt erover: *'Terstond, toen ik deze woorden ten einde gelezen had, stroomde als het ware het licht van de gemoedsrust mijn hart binnen en alle duisternis van twijfel vloot heen'*.

Ds. A.J.T. Ruis

William Guthrie en het grootste bezit -3

Verandering

Koning Agrippa zei tegen Paulus in Hand. 26:28 'Gij beweegt mij bijna een christen te worden.' Hij geloofde in de profeten en kende de Schrift. Zo kunnen wij ook veel weten van de Bijbel. We kunnen zelfs blij zijn als we het Evangelie horen. Dat is het zaad dat op steenachtige plaatsen gezaaid wordt. Dit zaad groeit snel, maar het heeft geen wortel. Het hart blijft onveranderd. Dat lezen we in de gelijkenis van de Zaaier. Het kan ook zijn dat we proberen zoveel mogelijk de wet van God te gehoorzamen. We kunnen openlijk uitkomen voor onze zonden. We lezen in 1 Koningen 21:27 dat Achab zijn klederen scheurde toen Elia hem wees op het doden van Naboth. We kunnen denken een nieuw hart te hebben terwijl het niet zo is. Het was bij Simon de tovenaars geen echte vernieuwing.

Vernieuwing

Er zijn mensen die alleen maar van de hel gered willen worden. "Zij zijn niet echt tot Christus gegaan, maar vanwege de angst voor de toekomst zijn zij slechts ernstig geworden." Er zijn mensen die een schijnvreemdheid hebben en indruk willen maken op andere mensen. Er zijn mensen die nooit echt afstand doen van hun zonden. Zij blijven hun zonden aan de hand houden. Maar er zijn ook mensen die beleven het nooit meer goed te kunnen maken met de Heere. Zij walgen van zichzelf en beleven hun verlorenheid. "Als je de Heere liefhebt, heb je Hem als enige Parel aangenomen en wil je Hem alleen hebben. Hij alleen is genoeg. Hij is de Parel van grote waarde en Hij is de Schat in de akker. Ja, diep van binnen belijdt je het met je hele hart: 'Alles wat Hij in mijn leven doet, is goed. Hij is rechtvaardig en goed.' Ken je dit? Dan mag je met recht zeggen een vernieuwd hart te hebben en deel te hebben aan Christus."

Zonden

Als Gods kind zondigt rijst er twijfel. In Romeinen 7 lees je over de strijd van Paulus tegen de zonde die soms heel sterk is. Paulus kende zijn eigen tekortkomingen. Hij wist dat hij nooit zou kunnen voldoen aan Gods wet. Hij wilde goed en heilig leven, maar struikelde telkens in de zonde. Dat deed hem pijn. Gods kinderen kennen dit ook. "Kun jij zeggen dat je jezelf voorneemt om tegen de zonden te strijden? Doet het pijn, diep van binnen, dat je steeds maar weer zondigt en ziet dat het niet uit je hart te slaan is?" Wil je graag leven zoals de Heere dat vraagt? "En als je zelf nog zo vaak worstelt met zonden die steeds weer de overhand hebben, er is maar één helpend middel: klamp je door het geloof vast aan Christus."

Ja- maar

Misschien zegt u dat u zo weinig van de Heere merkt en ervaart. Dat is toch geen goed teken? Wie de Heere liefheeft wil heilig leven. Wie met Christus verbonden is, ervaart Zijn nabijheid. Dat geeft blijdschap in het hart. De nabijheid van Christus wordt ervaren door het geloof. Dat kan gebeuren onder een preek. Maar door de zonden kan de Heere Zich verbergen. Het kan ook zijn dat de Heere wil beproeven. Wie de nabijheid van de Heere ervaart, mag wandelen met de Heere. Gods gunst wordt ervaren. De Heilige Geest werkt in het hart. Er is vertrouwen op de Heere.

Conclusie

"Het geloof neemt de Heere Jezus aan en heeft Hem lief. Het is net zoals in een huwelijk. Man en vrouw delen vanaf hun huwelijk alles met elkaar. Zo deelt Christus Zijn goederen met Zijn kinderen. Je mag dan zeggen: 'Alles wat Hij verdiend heeft, is nu ook van mij.' Wie deel heeft aan Christus heeft veel reden de Heere te danken.

Verbonden

God sloot met Adam het werkverbond. Adam heeft het verbond verbroken door te eten van de verboden vrucht. Adam sleepte alle mensen mee in de diepe put van verlorenheid. Het genadeverbond heeft God meteen na de zondeval meegedeeld aan Adam. "Hij beloofde Zijn Zoon naar deze aarde te sturen, Die de kop van de duivel vermorzelen zal." De eeuwen door verbindt de Heere Zich aan zondige mensen. Zij leren buigen voor het heilsplan dat de Heere heeft uitgedacht en zoeken redding bij de Heere Jezus. Helaas zijn er veel mensen die de Heere niet echt, maar alleen uitwendig aannemen. Het is voor de mens onmogelijk de verbinding met God tot stand te brengen. Het is Gods Geest Die dit bewerkt. Hij werkt het geloof.

Christus aannemen

Voor veel puriteinen is het aannemen van Christus een wezenlijk onderdeel van hun prediking. We lezen in Johannes 1:12 'Maar zovelen Hem aangenomen hebben, dien heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden, namelijk die in Zijn Naam geloven.' Adam is diep gevallen en wij met hem. Vanuit onszelf kan het niet meer goed komen. Jezus Christus is de Enige Die de zondaar weer tot God kan brengen. Het aannemen bestaat uit vier delen: 1. Door Jezus Christus te zien als de enige Schat op aarde, Die gekomen is om arme mensen rijk te maken. 2. door te berusten in het plan van God om mensen zalig te maken. 3. door zich te wenden tot Jezus als Middelaar 4. door alleen in Hem te geloven.

Driebergen / Werkendam, voorjaar 2022

LS,

Zoekt u geestelijke lectuur, om onder vluchtelingen uit de Oekraïne te verspreiden? Dan kunnen wij u helpen met twee gratis boekjes.

Eén van die boekjes is het bekende boekje *Gebedsgestalten* van ds. F. Bakker, destijds predikant te Driebergen. Daarin worden 11 facetten van het bidden behandeld.

Het andere boekje gaat over de *Bijbelse Leer, eenvoudig verklaard*. Het is geschreven door ds. B.A. Ramsbottom te Luton (Engeland). Het verscheen onder de titel *Bible Doctrines, simply explained*. Op eenvoudige wijze worden de hoofdpunten van de leer van de Reformatie verklaard. In beknopte stukjes worden de volgende onderwerpen behandeld: God, Bijbel, Schepping, Mens, Christus, Heilige Geest, Verkiezing, Verzoening, Wederopstanding, Wedergeboorte, Heiliging, Verzoening, Eeuwigheid, Laatste Dingen.

Beide boekjes zijn zowel in een Russische als in een Oekraïense vertaling te krijgen. De oudere Oekraïense vluchtelingen zijn groot gebracht met de Russische taal. Zij lezen dat zelfs gemakkelijker dan het Oekraïens. De jongeren beneden de 20 jaar hebben onderwijs ontvangen in het Oekraïens.

Wanneer u een aantal van deze boekjes gratis wilt bestellen, ga dan naar het online bestelformulier of stuur een e-mail aan hvdham@kpnmail.nl met opgave van het aantal:

- ... x *Gebedsgestalten* ds.F.Bakker (Russisch) НЕПРЕСТАННО МОЛЯСЬ
- ... x *Gebedsgestalten* ds.F.Bakker (Oekraïens) ГРАНІ МОЛИТВИ
- ... x *Bijbelse Leer, eenvoudig verklaard*, ds. B.A. Ramsbottom (Russisch) Доктрины библии
- ... x *Bijbelse Leer, eenvoudig verklaard*, ds. B.A. Ramsbottom (Oekraïens) Доктрини біблії

Wanneer u een gift wilt overmaken voor druk- en verzendkosten dan kan dat op bankrekeningnummer: NL 06 RABO 037 24 18449 t.n.v. CGK Driebergen onder vermelding: Oekraïense lectuur en afzender. Of gebruik deze link: <https://betaalverzoek.rabobank.nl/betaalverzoek/?id=M8fF5wZWRGG31ctRy1Ct2w>.

De vreemdeling die bij u verkeert, zult u niet verdrukken, maar gij zult hem liefhebben als uzelf.

God gedenke het Oekraïense volk en zegene de hulp aan de vluchtelingen.

Wees Hem in al uw liefde arbeid bevolen,

ds. H. van der Ham, Driebergen (werk onder buitenlandse schippers en zeevarenden)

ds. M. van der Sluys, Werkendam

BOEKBESPREKINGEN

Ds. J.J. Tanis, Wie is Deze? Gebonden, 196 blz., € 16,95, Uitgeverij De Ramshoorn, Goes, ISBN 9789461152091.

Deze bundel bevat tien preken van ds. J.J. Tanis ter gelegenheid van zijn veertigjarig ambtsjubileum.

De titel van het boek is ontleend aan Mattheüs 8:27b waar staat 'Hoedanig een is Deze, dat ook de winden en de zee Hem gehoorzaam zijn?' De vierde preek gaat over de verschijning van de opgestane Levensvorst aan Maria Magdalena. Iets uit die preek willen we doorgeven. We lezen op blz. 80 "Op het horen van haar naam Maria keert zij zich om. Ook zij

noemt een Naam. Ze zegt niet 'Rabbi, Meester', maar Rabbouni, dat wil zeggen: Mijn Meester. Meester van mij. Hier ontvangt Maria wat zij verlangde. Door het geloof mag zij Hem toe- eigenen. Dan mag de Kerk ontvangen wat God schenkt, want: 'Een mens kan geen ding aannemen, zo het hem uit den hemel niet gegeven is.'"

Willemieke Kloosterman- Coster en Anneke Kloosterman- van der Sluys, Een stroom van zegen, Uitzien naar Hemelvaart, Pinksteren en de Wederkomst, gebonden, € 14,95, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 978 90 8718 2991.

Het boekje begint bij de zondag voor Hemelvaart, dan volgt de Hemelvaart, vervolgens de tijd tussen Hemelvaart en Pinksteren, daarna Pinksteren en de week erna. Het boekje bestrijkt dus een periode van 3 weken. Dagelijks is een dagboekstukje opgenomen met bijbehorend Schriftgedeelte en gespreksvragen. Geschikt voor de leeftijd van 4 tot 10 jaar.

Ds. C. Harinck, De Apostolische Geloofsbelijdenis, paperback, 190 blz., € 19,90, Uitgeverij Den Hertog, Houten, ISBN 978 90 331 3155 4.

In dit boek worden de twaalf artikelen uitgelegd. Gespreksvragen na de uitleg van ieder artikel maken dit boek ook geschikt voor kringen en verenigingen. We geven u iets door uit de behandeling van artikel 6 'Opgevaren ten hemel, zittende ter rechterhand Gods des almachtigen Vaders.' We lezen op blz. 106 "Jezus zit als Koning aan Gods rechterhand. De apostel schrijft: 'En heeft alle dingen Zijn voeten onderworpen, en heeft Hem der gemeente gegeven tot een Hoofd boven alle dingen' (Ef. 1:22). Hij regeert over alle dingen. Hij kan zeggen: 'Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde (Matth. 28:18). Wat een macht is Jezus gegeven. Macht in de hemel is nog te begrijpen. We kunnen begrijpen dat de heilige engelen Hem daar dienen. Maar dat hij alle macht heeft op aarde, waar de duivel regeert en de mensen God de gehoorzaamheid hebben opgezegd, waar de machthebbers met Farao zeggen: 'Wie is de Heere dat ik Hem gehoorzamen zou?' dat is voor ons moeilijk te geloven. En toch is het de eens gekruisigde Jezus, Die van de troon in de hemel over al deze machten regeert. Zoals Farao door Jozef over Egypte regeerde, regeert God door Christus over alle machten en krachten. De vijanden van de gelovigen zijn aan Jezus onderworpen. Niet de duivel of de vijandige machten die de gemeente Gods verdrukken, regeren, maar Jezus regeert van Zijn troon in de hemel. Wat is dat een troost voor Gods gemeente op aarde. Gods kinderen mogen Luther nazeggen: 'Houdt Christus Zijn Kerk in stand, laat dan de hel vrij woeden. Gezeten aan Gods rechterhand zal Hij haar wel behoeden.'"

Van de redactie

Verschijsning volgende nr.

Het volgende nummer zal verschijnen D.V. donderdag 9 juni 2022. Kopij graag binnen donderdag 19 mei 2022.

Hemelvaart en Pinksteren

De ten hemel gevaren Levensvorst werkt wonderen op aarde door Woord en Geest. Op de Pinksterdag werden er velen toegebracht. Laten wij bidden om de uitbreiding van Gods Koninkrijk in onze tijd.

Ontmoetingsdag Urk

De volgende ontmoetingsdag zal D.V. zaterdag 10 september gehouden worden op Urk. We geven dit alvast door, dan kunt u die datum noteren.

CBB

'Bewaar het Pand' is voor mensen met een leesbeperking beschikbaar bij de CBB (Chr. Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden). Tel. 0341-565499, e-mail info@cbb.nl

AvH

VAN STAVEREN
begrafenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar

(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begrafenissen

Vraag vrijblijvend het boekje
"Mijn Laatste Wens".

www.vanstaverenbegrafenissen.nl
info@vanstaverenbegrafenissen.nl

Steun het evangelisatiewerk in Gent
en bestel uw boeken bij ons.

Uw bestelling ontvangt u binnen
twee dagen thuis.

Email: webwinkel@evangelischcentrum.be
Telefoon (0032)92230560

Esther (4) is wees, geen familielid kan voor haar zorgen...

...ze woont nu bij een zus van haar oma, maar zij is te zwak om goed voor Esther te zorgen.

Stichting Stéphanos helpt kinderen als Esther met onderdak, voedsel, kleding, medische zorg en (Bijbels) onderwijs. Ze horen over de Heere Jezus en krijgen een toekomst! **Helpt u mee?**

Sponsor een kind als Esther
vanaf **€ 20,-** per maand!

Of doneer 4 kinderbijbels voor **€ 20,-**

Algemeen Nut
Bevrijden de samenleving
ANBI

Scan de QR code, ga naar
www.stephanos.nl/ikhelp of
maak uw bijdrage over op
NL74 RABO 0335 3074 50
t.n.v. Stéphanos.

Stéphanos
www.stephanos.nl

-
- Psychosociale & psychologische hulpverlening
  - Huwelijk & relaties
  - Seksuologische hulpverlening
  - Toerusting & preventie
  - Gastopvang
  - Schoolmaatschappelijk werk
  - Hulp bij gameverslaving
  - Mediation & coaching

Het bieden van professionele, psychosociale hulp bij al
jouw levens- en gezinsvragen, dat is onze missie. En altijd
vanuit een heldere, christelijke identiteit.

De Vluchtheuvel biedt meer!

W stichtingdevluchtheuvel.nl • T 0113 - 213 098

De Vluchtheuvel
Christelijke psychosociale hulpverlening

UW ADVERTENTIE IN **KLEUR**?*

Neem contact
op met de
administratie!

* Alleen mogelijk op de achterzijde.